

Erklæring om investeringsbeslutningers viktigste negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer

Publisert: 30.06.2024

Sammendrag

Nordea Liv Forsikring AS (Nordea Liv) [LEI 5299005TCAEGOHRI6930] tar hensyn til våre investeringsbeslutningers viktigste negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer. Denne erklæringen er den konsoliderte erklæringen om de viktigste negative påvirkningene på bærekraftsfaktorer for Nordea Liv.

Denne erklæringen om de viktigste negative påvirkningene på bærekraftsfaktorer omfatter referanseperioden 1. januar til 31. desember 2023.

Nordea Liv samler inn data og overvåker de viktigste negative påvirkningene av alle obligatoriske og noen utvalgte frivillige indikatorer. Listen over indikatorer evalueres og oppdateres årlig. Nordea Liv bruker miljømessige, sosiale og forretningsetiske data til evaluering av bærekraftsnivå hos kapitalforvaltere, investeringsprodukter og selskaper det investeres i. Vi screener investeringer løpende for å identifisere potensielle ESG-risikoen. I denne rapporten har hver indikator en beskrivelse av Nordea Livs nåværende og planlagte tiltak for å redusere de viktigste negative påvirkningene. Indikatorene som brukes til å måle viktigste negative påvirkninger, er delt inn i:

- Klima og andre miljørelaterte indikatorer
- Indikatorer for sosiale forhold og ansatte, respekt for menneskerettigheter og spørsmål knyttet til bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser
- Indikatorer som gjelder for investeringer i stater og overnasjonale enheter
- Indikatorer som gjelder for eiendomsinvesteringer

Nordea Livs evalueringer av de viktigste negative påvirkningene bygger på relevante internasjonale konvensjoner og normer. Nordea Liv gjennomfører løpende evalueringer av potensielle negative ESG-konsekvenser fra investeringer. Hvis en investering med høy risiko for negativ påvirkning identifiseres, undersøkes problemet og eskaleres ved behov, og nødvendige tiltak for å redusere risikoen vil bli iverksatt. Slike tiltak kan være engasjementsaktiviteter eller potensielt ekskludering. Du finner mer informasjon om Nordea Livs retningslinjer for engasjement på Nordea Livs nettsider.

Beskrivelse av de viktigste negative påvirkningene på bærekraftsfaktorer

Indikator for negative påvirkninger på bærekraft	Parameter	Påvirkning 2023	Påvirkning 2022	Forklaring	Tiltak som er truffet, planlagte tiltak og mål for 2024	
Klimarelaterte indikatorer og andre miljørelaterte indikatorer						
Utslipp av klimagasser	1. Klimagass-utslipp	Klimagassutslipp innenfor anvendelsesområde 1	335 921	272 543	CO2e-tonn	Nordea Liv er medgrunnlegger av det FN-ledede initiativet Net-Zero Asset Owner Alliance (NZAOA) og har forpliktet seg til en omstilling av investeringsporteføljen, på tvers av alle aktivaklasser, til netto nullutslipp senest innen 2050. Ved utgangen av 2024 har vi forpliktet oss til å redusere porteføljens utslippsintensitet med minst 25 %, inkludert for børsnoterte aksjer, selskapsobligasjoner og direkteid eiendom i egne midler til forvaltning. Vi har implementert klimakriterier i investeringene våre siden 2021. I 2023 fortsatte vi å følge vår strukturerte investeringsprosess i forvaltningen av porteføljer, inkludert hensyn til karbonutslipp. Dette førte til reallokeringer og reduserte klimagassutslippsintensiteten i porteføljen. I tillegg til beslutningstaking rundt investeringer engasjerer vi oss i både kapitalforvaltere og selskaper vi investerer i, med mål om å få til positive endringer. Gjennom NZAOA
		Klimagassutslipp innenfor anvendelsesområde 2	103 329	98 565	CO2e-tonn	
		Klimagassutslipp innenfor anvendelsesområde 3	2 432 463	1 883 124	CO2e-tonn	
		Samlede klimagassutslipp	2 871 712	2 254 232	CO2e-tonn	
	2. Karbon-avtrykk	Karbonavtrykk	291,50	240,55	CO2e-tonn/€M	
	3. Klimagass-intensitet i selskaper det er investert i	Klimagassintensitet i selskaper det er investert i	669,85	748,90	CO2e-tonn/€M	

						har vi satt engasjementsmål, der vi jobber mot at kapitalforvalterne våre forplikter seg, innen utgangen av 2024, til netto nullutslipp innen 2050. Med utgangspunkt i en internt utviklet modell vurderer vi klimatiltakene til selskaper med høye utslipp i porteføljen, og i 2024 vil vi utvikle engasjementsplaner mot selskapene med høyest utslipp.
	4. Eksponering mot selskaper som driver virksomhet i sektoren for fossilt brensel	Andel av investeringer i selskaper som driver virksomhet i sektoren for fossilt brensel	3,76	3,24	%	I 2021 begynte vi å implementere retningslinjer og prosedyrer knyttet til klima med mål om å redusere de negative påvirkningene fra investeringene våre. Etter implementeringen av strenge klimakriterier i forvaltede investeringer har vi hatt svært lav eksponering mot utvinning og produksjon av fossilt brensel i porteføljen. Målet er å redusere de negative påvirkningene av investeringene våre ytterligere, men vi har allerede svært lav eksponering mot selskaper i fossilsektoren. Derfor vurderer vi potensialet for videre reduksjon i dagens eksponering som begrenset.
	5. Andel av forbruk og produksjon av ikke-	Andel av forbruk og produksjon av ikke-fornybar energi for selskaper det er	65,97	70,92	Forbruk %	Målet for lavere klimagassutslipp støtter overgangen til fornybar energi på sikt.

	fornybar energi	investert i, fra ikke-fornybare energikilder i forhold til fornybare energikilder, uttrykt som en prosentandel av samlede energikilder	46,03		Produksjon %	
	6. Energiforbruksintensitet per sektor med høy klimapåvirkning	Energiforbruk i GWh per million euro av inntektene til selskaper det er investert i, per sektor med høy klimapåvirkning	0,42 2,15 0,79 4,74 1,52 0,15 0,12 1,55 0,31	1,39	Sektor A GWh/€M Sektor B GWh/€M Sektor C GWh/€M Sektor D GWh/€M Sektor E GWh/€M Sektor F GWh/€M Sektor G GWh/€M Sektor H GWh/€M Sektor L GWh/€M	Nordea Liv bruker en metode som støtter netto null, for å evaluere strategier for reduksjon av karbonutslipp og klimamål hos utstedere med høyest utslipp. Vi vurderer hvordan de lykkes med overgangen med hensyn til Paris-avtalen. Selv om det ikke finnes en direkte sammenheng, er energiforbruk ofte knyttet til høyt klimagassutslipp. I 2024 skal vi utvikle engasjementsplaner mot selskapene i porteføljen med høyest utslipp. Det forventes også at reduksjon av klimagassutslipp vil ha en innvirkning på energiforbruk over tid, selv om dette ikke er et uttalt mål.

Biologisk mangfold	7. Virksomhet med negativ påvirkning på områder der det biologiske mangfoldet er utsatt	Andel av investeringer i selskaper det er investert i, med anlegg/virksomhet i eller i nærheten av områder der det biologiske mangfoldet er utsatt, der virksomheten til selskapene det er investert i, påvirker disse områdene negativt	0,02	0,01	%	Nordea er medlem i forumet til Task Force for Nature Related Financial Disclosures. Vi har som mål å jobbe mer med biologisk mangfold og vurderer å inkludere dette i fremtidige oppdateringer av retningslinjer.
Vann	8. Utslipp til vann	Tonn utslipp til vann som er generert av selskaper det er investert i, per investert million euro, uttrykt som et vektet gjennomsnitt	0,03	219,48	tonn/€M	Vi har som mål å redusere negative påvirkninger gjennom ansvarlig investeringspraksis.
Avfall	9. Andel av farlig avfall og radioaktivt avfall	Tonn farlig avfall og radioaktivt avfall som er generert av selskaper det er investert i, per investert million euro, uttrykt som et vektet gjennomsnitt	1,49	2,74	tonn/€M	Vi har som mål å redusere negative påvirkninger gjennom ansvarlig investeringspraksis.

Indikatorer på området sosiale spørsmål og personalspørsmål, samt spørsmål knyttet til respekt for menneskerettigheter og bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser

	10. Manglende overholdelse av FNs Global Compact-prinsipper og OECDs retningslinjer for flernasjonale foretak	Andel av investeringer i selskaper det er investert i, som ikke har overholdt FNs Global Compact-prinsipper eller OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper	0,04	0,34	%	Vi går gjennom beholdninger, evaluerer potensielle brudd og engasjerer oss i identifiserte brudd.
	11. Mangel på prosesser og ordninger for å overvåke at FNs Global Compact-prinsipper og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper overholdes	Andel av investeringer i selskaper det er investert i, uten retningslinjer for å overvåke overholdelse av FNs Global Compact-prinsipper eller OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper eller ordninger for klagebehandling for å håndtere manglende overholdelse av FNs Global Compact-prinsipper eller OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper	42,30	45,50	%	Vi overvåker beholdninger og har som mål å forbedre denne indikatoren gjennom våre ansvarlige investeringspraksiser.

	12. Ujustert lønnsforskjell mellom kjønnene	Gjennomsnittlig ujustert lønnsforskjell mellom kjønnene i selskaper det er investert i	12,73	12,65	%	Vi går gjennom beholdninger og har som mål å forbedre denne indikatoren gjennom ansvarlig investeringspraksis.
	13. Kjønnsbalanse i styret	Gjennomsnittlig andel av kvinnelige og mannlige styremedlemmer i foretak som det er investert i, uttrykt som en prosentandel av alle styremedlemmer	35,61	34,83 %	%	I artikkel 8-produkter overvåker vi kjønnsbalanse i styret og vurderer eventuelle tiltak.
	14. Eksponering mot kontroversielle våpen (antipersonellminer, klyngeammunisjon, kjemiske våpen og biologiske våpen)	Andel av investeringer i selskaper det er investert i, og som deltar i produksjon eller salg av kontroversielle våpen	0,00	0,00 %	%	Vi overvåker beholdninger, evaluerer potensielle brudd og engasjerer oss i identifiserte brudd.
Indikatorer som gjelder for investeringer i stater og overnasjonale enheter						
Miljø	15. Klimagassintensitet	Klimagassintensitet i land det er investert i	433,08	456,90	tonn/€M	Nordea Liv har forpliktet seg til netto null innen 2050.

Sosiale aspekter	16. Land det er investert i, der sosiale rettigheter er krenket	Antall land det er investert i, der sosiale rettigheter er krenket (absolutt tall og relativt tall dividert med alle land det er investert i), som omhandlet i internasjonale traktater og konvensjoner, FNs prinsipper og, hvis relevant, nasjonal rett.	3	6	land	Nordea Liv har utviklet en egen metode for å vurdere overholdelse av arbeids- og menneskerettigheter i stater. Resultatet brukes i engasjementsprosessen overfor kapitalforvaltere.
			3,58	6,21	%	
Indikatorer som gjelder for eiendomsinvesteringer						
Fossilt brensel	17. Eksponering mot fossilt brensel gjennom fast eiendom	Andel av investeringer i fast eiendom som er involvert i utvinning, lagring, transport eller produksjon av fossilt brensel.	0,00	0,00	%	Eiendomsstrategien åpner ikke for investeringer i eiendommer hvor utvinning, lagring, transport eller produksjon av fossilt brensel foregår. Selskap som er aktive innenfor nevnte sektorer kan være leietakere i våre eiendommer. Alle våre leietakere vil være gjenstand for aktsomhetsvurderinger før leieforhold inngås.
Energieffektivitet	18. Eksponering mot ikke-energieffektiv fast eiendom	Andel av investeringer i ikke-energieffektiv fast eiendom	73,72	87,77	%	Vi har satt konkrete klimamål for energieffektivitet for porteføljen med direkteid eiendom.

Andre indikatorer for de viktigste negative påvirkningene på bærekraftsfaktorer						
Utslipp av vann, avfall og materialer	19. Eksponering til områder med høy vannbelastning	Andel investeringer i selskaper med virksomhet i områder med høy vannbelastning, som ikke har retningslinjer for vannforvaltning	2,99	4,20	%	Vi har som mål å redusere negative påvirkninger gjennom ansvarlig investeringspraksis.
Menneskerettigheter	20. Antall identifiserte tilfeller av alvorlige spørsmål og hendelser knyttet til menneskerettigheter	Antall tilfeller av alvorlige spørsmål og hendelser knyttet til menneskerettigheter i selskaper det er investert i, på grunnlag av et vektet gjennomsnitt	0,01	0,01	Vektet gjennomsnitt av antall saker i underliggende selskap	Vi har som mål å redusere negative påvirkninger gjennom ansvarlig investeringspraksis.

Beskrivelse av retningslinjer for å identifisere og prioritere de viktigste negative påvirkningene på bærekraftsfaktorer

Nordea har etablert en robust eierstruktur for håndtering av miljømessige, sosiale og forretningsetiske forhold (ESG). Retningslinjene for bærekraft, for ansvarlige investeringer og for klimaendringer ble sist oppdatert og godkjent av styret i september 2023, og de evalueres årlig. Bærekraftskomiteen har oversyn over og følger opp implementeringen av retningslinjer, mål og strategier knyttet til bærekraft.

Nordea Liv jobber med å identifisere potensielle negative påvirkninger på bærekraft av investeringsbeslutninger på flere måter. Vi unngår å investere i selskaper som ikke oppfyller grunnleggende standarder,

med jevnlig screening av underliggende beholdninger. Det betyr at vi ekskluderer selskaper der vi vurderer at én eller flere indikatorer gir store negative bærekraftskonsekvenser. Vi jobber for å investere i selskaper og bruke kapitalforvaltere som leder an i arbeidet med å integrere ESG-faktorer i egne prosesser. Det gjør at vi kan identifisere og prioritere investeringer som medfører færre negative bærekraftskonsekvenser.

Vi samler inn informasjon om indikatorer på negative påvirkninger fra en tredjeparts dataleverandør, MSCI, for å identifisere de viktigste negative påvirkningene av investeringsbeslutningene våre.

Indikatorene, som kommer i tillegg til de obligatoriske indikatorene, velges basert på tilnærming til og prinsipper for bærekraft, samt fokusområdene innen bærekraft, som er beskrevet i våre retningslinjer

for ansvarlige investeringer. Siden metoden for å velge indikatorer for de viktigste negative påvirkningene på bærekraftfaktorer er kvalitativ og ikke kvantitativ, finnes det ingen spesifikk feilmargin definert når de velges.

For å følge opp de negative påvirkningene har vi utviklet et rammeverk som måler utviklingen opp mot våre mål og ambisjoner for indikatorer med fastsatte terskler og/eller mål. Utviklingen av indikatorene gir innspill til forbedring og potensielle tiltak. Indikatorene overvåkes jevnlig.

Retningslinjer for engasjement

Det å være en aktiv eier er en viktig del av Nordea Livs praksis for ansvarlige investeringer. Nordea Liv mener at å benytte aksjonærrettigheter og gå i dialog med kapitalforvaltere og investeringsobjekter for å sikre robust miljømessig, sosial og forretningsetisk (ESG) praksis, og redusere vår negative påvirkning på miljø og samfunn, er en viktig del av arbeidet med å beskytte aksjonærers og samfunnets langsiktige interesser.

Nordea Liv definerer engasjement som en strukturert dialog med en kapitalforvalter, et selskap eller andre interessenter, der målet er å forbedre utfordringer som Nordea Liv har identifisert. Disse problemene kan være knyttet til ulike områder, for eksempel eierstyring eller finansielle og ikke-finansielle resultater, inkludert forhold knyttet til ESG. Ved å påvirke og gå i dialog med selskaper og kapitalforvaltere har Nordea Liv som mål å forbedre langsiktige resultater, risikohåndteringspraksis og ESG-standarder knyttet til egne investeringer, og å bidra til positive endringer i den virkelige økonomien.

Nordea Liv prioriterer dialog med kapitalforvaltere, men også med selskaper og med utgangspunkt i prioriterte temaområder – for eksempel klimaendring og menneskerettigheter – mot sine største beholdninger og sektorer og selskaper der ESG-risikoen vurderes å være vesentlig eller forhøyet. I tillegg går Nordea Liv i dialog med selskaper og kapitalforvaltere på grunnlag av enkelthendelser der spesifikke ESG-relaterte hendelser eller brudd på internasjonale normer har blitt identifisert. Dersom vi ikke ser et positivt utfall av

engasjementet i løpet av en definert tidsperiode, vil nedslag være siste steg i prosessen.

Kontroller av de obligatoriske og utvalgte frivillige indikatorene på negative påvirkninger på bærekraft gjennomføres, potensielle brudd undersøkes og selskaper med for lavt nivå på spesifikke indikatorer veileder oss i planlegging av engasjementsaktiviteter. Du finner mer informasjon om Nordea Livs retningslinjer for engasjement på Nordea Livs nettsider.

Henvisninger til internasjonale standarder

Nordea Livs arbeid for å redusere de viktigste negative påvirkningene på bærekraftfaktorer bygger på relevante internasjonale konvensjoner og normer. Indikatorer som brudd på UNGC og OECDs retningslinjer for flernasjonale foretak brukes til å identifisere utfordringer knyttet til etterlevelse av normer og deres viktigste negative påvirkninger. Data som brukes til overvåking, leveres av en tredjepart. Alle egne midler til forvaltning omfattes av retningslinjene for ansvarlige investeringer, som er basert på blant andre følgende standarder:

- FNs Global Compact
- OECDs retningslinjer for flernasjonale foretak
- FNs veiledende prinsipper om forretningsvirksomhet og menneskerettigheter
- ILO-konvensjoner om arbeidsforhold

Vi har utviklet en intern bærekraftdatabase for alle investeringer med indikatorene vi bruker for å vurdere sosiale og miljømessige egenskaper. For å måle overholdelse av internasjonale konvensjoner og normer benytter vi indikatoren som identifiserer brudd på UNGC og OECDs retningslinjer og indikatoren som identifiserer mangel av prosesser for overvåke etterlevelse av UNGC og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Forhåndsdefinerte terskler for noen av indikatorene må oppfylles for å nå våre mål og ambisjoner. Hvis en indikator faller under terskelen, vil den bli flagget i våre systemer. Indikatorene overvåkes jevnlig. Dette benyttes i forvaltningen som konkrete innspill til porteføljeforvalterne og selskapene slik at miljømessige og sosiale egenskaper kan forbedres. Det meste av ESG-

data kommer fra eksterne leverandører, men vi supplerer deknningen med interne analyser. Vi bruker PCAFs rammeverk for å sikre kvaliteten på utslippsdataene.

Nordea Liv er en av grunnleggerne av den FN-støttede Net-Zero Asset Owner Alliance (NZAOA), og vi har forpliktet oss til en omstilling av investeringsporteføljen, på tvers av alle aktivaklasser, til netto nullutslipp senest i 2050, i tråd med Paris-avtalen. Vi bruker utslippsintensitet (tCO₂ /mEUR investert) for å måle utviklingen.

Gjennom NZAOA-forpliktelsen søker vi å balansere høye ambisjoner, vitenskap og realøkonomi. Vår tilnærming er å ha et vitenskapelig grunnlag når vi etablerer netto nullmål. Vi anerkjenner at rapportene fra Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) gir en omfattende og balansert vurdering av tilstanden til vitenskapelig, teknisk og sosioøkonomisk kunnskap om klimaendringer, dens innvirkninger og fremtidige risikoer, og alternativer for å redusere hastigheten på klimaendringene som nå finner sted. Våre konkrete mål på utslippsreduksjon baseres på klimascenarier beskrevet i IPCC-rapportene. Målene våre er i tråd med Paris-avtalen og utslippsreduksjoner som kreves for å begrense global oppvarming til 1,5 grader.

Datadekningen varierer mellom indikatorer, men er samlet sett ganske høy og vurderes å være på et tilfredsstillende nivå for formålet. Følgende indikatorer skiller seg ut med lav datadekning: Farlig avfall, Utslipp til vann og Ujusterte lønnsforskjeller. Vi forventer at deknningen vil forbedre seg over tid.

Historisk sammenligning

Siden forrige rapporteringsperiode er det først og fremst endringer i bærekraftindikatorene relatert til karbonutslipp. Vi ser at karbonfotavtrykket til porteføljen har økt. Dette skyldes at selskaper det er investert i en del selskaper i bransjer med høye utslipp, for eksempel energi-, transport- og materialsektorene. Disse selskapene er imidlertid ledende innen sine bransjer, og har troverdige mål for å kutte utslippene sine. Vi ser slike investeringer som et viktig ledd i å støtte omstillingen til et lavkarbonøkonomi, selv om karbonfotavtrykket kan øke på kort sikt.

Karbonintensiteten har, i motsetning til karbonfotavtrykket, falt siden forrige rapportering. Forklaringen på dette er at selskapene har økt omsetningen uten at de har økt rapporterte utslipp. På denne måten blir selskapene mer karboneffektive per krone i omsetning. Vi er trygge på at porteføljen er på vei i riktig retning, til tross for at karbonfotavtrykket har økt.

Endringer i metodologi for beregningen av indikator 8, «Utslipp til vann», har resultert i store endringer i verdien på denne indikatoren siden forrige rapporteringsperiode. Historisk sammenligning av denne indikatoren er derfor ikke mulig. Vi venter at verdiene nå vil stabilisere seg og at vi vil kommentere på eventuelle vesentlige endringer i kommende rapporter.

For indikator 5, «Andel av forbruk og produksjon av ikke-fornybar energi», rapporterte vi i forrige rapport et samlet tall for produksjon og forbruk av fornybar energi. I årets rapport deler vi dette i ett tall for produksjon og ett for forbruk. For indikator 6, «Energiforbruksintensitet per sektor med høy klimapåvirkning», rapporterte vi i forrige rapport et aggregert tall for alle høyutslippssektorer, men i årets rapport har vi delt i ett tall for hver sektor. Tallene fra forrige rapport er dermed ikke sammenlignbare med tallene i årets rapport. Vi mener likevel de nye tallene gir bedre informasjon og vil kunne kommentere på utviklingen i fremtidige rapporter.

Negative påvirkninger på sosiale og andre spørsmål er enten relativt uendret eller litt bedre. Vi sier også små forbedringer i negative påvirkninger knyttet til stater og overnasjonale enheter. Indikatorer knyttet til eiendom er relativt uendret.